

Fordeling af Stemmetallene mellem Partierne skulde komme til at staa med et Folketing med f. Eks. omkring ved 100 Medlemmer. Medlemstallet kan teoretisk set svinge fra 80 til 151, og alene dette Udsving vil jeg anse for at være praktisk uheldigt; selv om man godt kunde tænke sig et Folketing paa 80 Medlemmer, vil jeg dog finde det uheldigt, om man i een Periode havde et Folketing paa 80 Medlemmer og i en anden Valgperiode et Folketing paa 151 Medlemmer.

Det, der navnlig for mig har Betydning, er dog, at der bør fastslaaes et vist Forhold mellem Landsting og Folketing ogsaa med Hensyn til Medlemstal. Dette vilde ogsaa kunne gennemføres uden i Virkeligheden at rokke ved Systemet, idet man kan sætte et Minimum for det Antal Medlemmer, der skal være i Folketinget, et Minimumstal, som kunde komme til at ligge omkring ved 120. Jeg mener, at det ogsaa for det praktiske Arbejde ude omkring i Omraaderne vilde være uheldigt, om man ikke i Forvejen vidste, hvilket Antal Mandater man normalt kunde regne med. Hvis man tænker sig Medlemstallet sat til 120, maatte man i hvert Omraade regne med det halve Antal Tillægsmandater af, hvad der er af Kredsmandater. Jeg kan heller ikke tro, at den højtærede Indenrigsminister vilde være uvillig stemt overfor en saadan Ændring, der ikke rokker det mindste ved Systemet, men som jeg tror vilde give mere Fasthed i det politiske Arbejde.

Et andet Spørgsmaal, som jeg gerne vil berøre, er Spørgsmaalet om Vælgeres Ret til at stemme udenfor Kredsen, en Ret, der blev givet dem ved Valgloven af 1920, og en Ret, som man har ment paa ingen Maade burde fratages dem. Jeg vil dertil bemærke, at denne Ret kan være begrundet i Forholdene nu. Vi har nu de ulige store Kredse, og man kunde mene, at Retten til at stemme udenfor en Kreds kunde være en rimelig Hjælp for dem, der havde smaa Kredse og saaledes ikke ved egen Hjælp kunde vinde Mandater. Men i det Øjeblik, Kredsene er nogenlunde lige store, bliver det mindre paakrævet. Ikke desto mindre er denne Ret fastholdt i det foreliggende Forslag og fastholdt paa en mere ærlig Basis end i den nugældende Valgordning. Ifølge Forslaget kan en Vælger, som er utilfreds med den Kandidat, der er opstillet i Kredsen, enten formaa en anden til at stille sig, idet han optræder som Stiller for denne, eller han kan selv stille sig og formaa en anden til at optræde som Stiller, saaledes at de Stemmer, der paa den Maade samles,

ikke bliver spildt for Partiet; endelig kan han ogsaa formaa en af de andre Kandidater indenfor Amtet til at stille sig ogsaa i den vedkommende Kreds, saaledes at der kan blive Lejlighed til at stemme paa den Kandidat indenfor Amtet, som man ønsker at stemme paa. Men Betingelsen for dette sidste er ganske vist den, at den paagældende Kandidat skal give sin Tilslutning til denne Opstilling i en anden Valgkreds.

Saaledes som Forholdet nu er ordnet, ser jeg netop det uærlige i denne Vælgerfrihed deri, at hele denne Stemmeoverførelse kan foregaa i det skjulte. Det er jo nu saaledes, at vedkommende Kandidat slet ikke bliver spurgt, om han overhovedet vil tage mod Stemmer fra en anden Kreds, om han ønsker paa den Maade mere eller mindre direkte at være medvirkende til, at en Kandidat, der er opstillet i en anden Kreds, risikerer at glide ud af Rigsdagen. At noget saadant ikke mere kan lade sig gøre, anser jeg for et stort Fortrin; og det er derfor, jeg hævder, at Grundlaget for den Vælgerfrihed, man altsaa ikke har villet opgive, er mere ærligt i det foreliggende Forslag. Thi der er ingenting, der i den Grad er egnet til at skabe Mistro mellem Kandidaterne indbyrdes end denne underhaands Stemme-flytning; intet er mere egnet til at forgifte det politiske Arbejde end netop det, at ingen kan vide sig sikker paa, hvorledes denne Stemme-flytning skal finde Sted. Jeg mener, at man i hvert Tilfælde maa kunne stille det som et Mindstekrav, at der skal være mindst een Vælger i en Kreds, der skal tage Initiativet til, at de øvrige Vælgere kan komme til at stemme udenfor den Kreds, hvori de bor.

I øvrigt kan hele Forholdet ordnes ret praktisk ved en Tilføjelse til det nuværende System, idet man blot kan indrette Stemmeseddelen saaledes, at de, der ønsker at stemme paa Partiet uden at stemme paa den Kandidat, der er opstillet i Kredsen, faar Adgang dertil, saaledes at deres Stemme kommer Partiet og Kredsen udenfor Valgkredsen til gode, men ikke den Kandidat, der er opstillet.

Til Slut vil jeg gerne gøre et Par Bemærkninger om Lovforslagets § 44, den Paragraf, som Modstanderne vil forklare derhen, at den udelukkende er beregnet paa at skulle sikre Venstre et Mandat i København og at sikre den højtærede Justitsministers Mandat paa Lolland-Falster. Man kan jo tænke sig, hvorledes Ordningen vil blive, hvis denne Paragraf ikke findes. Det ærede Medlem Hr. Rode har allerede gjort opmærksom paa, at der saa kunde være